

ชื่อเรื่อง การเข้าถึงสิทธิในงานลิขสิทธิ์กำพร้าว้า
ชื่อผู้วิจัย อาจารย์ตะวัน เดชภักดีนวมงคล
ปีที่แล้วเสร็จ 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้เทคนิคการวิจัยเอกสาร และการสัมภาษณ์เจาะลึก โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ความเป็นมาด้านลิขสิทธิ์ รวมทั้งหลักการทั่วไปเกี่ยวกับลิขสิทธิ์และลิขสิทธิ์กำพร้าว้า 2) เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการเข้าถึงสิทธิในงานลิขสิทธิ์กำพร้าว้าตามความตกลงระหว่างประเทศ กฎหมายของประเทศอังกฤษ และกฎหมายไทย 3) เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับลิขสิทธิ์กำพร้าว้าเพื่อจัดอุปสรรคต่อการเข้าถึงสิทธิในงานลิขสิทธิ์กำพร้าว้าในบริบทแห่งความตกลงระหว่างประเทศ กฎหมายของประเทศอังกฤษ และประเทศไทย และ 4) เพื่อนำผลการวิเคราะห์มาสังเคราะห์หาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายลิขสิทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับลิขสิทธิ์กำพร้าว้าต่อไป

ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์การเข้าถึงสิทธิในงานลิขสิทธิ์กำพร้าว้าในบริบทของความตกลงระหว่างประเทศ กฎหมายของประเทศอังกฤษ เปรียบเทียบกับกฎหมายไทยโดยตั้งอยู่บนหลักการพื้นฐานของแนวคิด ทฤษฎีการคุ้มครองลิขสิทธิ์พบว่า มีเพียงอนุสัญญากรุงเบอร์ลิน และความตกลงร่วมแห่งสหภาพยุโรป เลขที่ 28/2012 เท่านั้นที่บัญญัติรองรับสิทธิในงานลิขสิทธิ์กำพร้าว้าโดยอนุสัญญากรุงเบอร์ลินกำหนดข้อสันนิษฐานให้หน่วยงานรัฐเป็นตัวแทนของผู้สร้างสรรค์แต่ไม่มีหลักเกณฑ์การเข้าถึงสิทธิในงานดังกล่าว ขณะที่ความตกลงร่วมแห่งสหภาพยุโรปบัญญัติหลักเกณฑ์การเข้าถึงงานลิขสิทธิ์กำพร้าว้าไว้โดยตรงแต่มีผลใช้บังคับเฉพาะประเทศสมาชิกเท่านั้น ซึ่งประเทศอังกฤษอนุวัติการเป็นกฎหมายภายในกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ความพยายามในการสืบค้น โดยให้ผู้อำนวยความสะดวกประจำสำนักสิทธิบัตร การออกแบบ และเครื่องหมายการค้ามีอำนาจพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ใช้สิทธิ กำหนดค่าตอบแทนที่เป็นธรรมต่อหน่วยงานดังกล่าว และกรณีผู้ทรงสิทธิแสดงตนให้ปรากฏในภายหลังให้สถานะความเป็นลิขสิทธิ์กำพร้าว้าสิ้นสุดลงและให้มีอำนาจรับค่าตอบแทน หากไม่สามารถตกลงเรื่องค่าตอบแทนได้ให้ยื่นเรื่องต่อคณะกรรมการระงับข้อพิพาทด้านลิขสิทธิ์ ขณะที่พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ของไทย ไม่มีสภาพบังคับในงานดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเสนอให้กำหนดมาตรการในการสืบค้นโดยให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาทำหน้าที่ประกาศโฆษณาหาตัวผู้สร้างสรรค์และลงระบบฐานข้อมูลในกรณีที่งานดังกล่าวไม่มีบุคคลใดมาแสดงตนให้ถือว่างานนั้นเป็นงานลิขสิทธิ์กำพร้าว้า ส่วนเงินค่าตอบแทนนั้นให้ผู้ใช้ประโยชน์วางเงินก่อนการใช้ประโยชน์ในอัตราที่เป็นธรรมต่อสำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาโดยไม่ตัดสิทธิของบุคคลผู้แสดงตนในภายหลังในการเจรจาค่าตอบแทนและเงื่อนไขการใช้ประโยชน์รวมถึงเสนอข้อพิพาทขึ้นสู่กระบวนการพิจารณาในศาลเกี่ยวกับเงื่อนไขการใช้ประโยชน์และจำนวนค่าตอบแทนที่ได้ดำเนินการมาก่อน

คำสำคัญ ลิขสิทธิ์ ลิขสิทธิ์กำพร้าว้า

Title Accessibility of Rights on Orphan Works
Researcher Tawan Detpiratmongkol
Year 2017

Abstract

This research is a qualitative research based on the documentary research and in-depth interview with the objectives to (1) study concepts, theories, and background of copyright as well as the principles of copyright and orphan work, (2) study the legal measures on the accessibility of rights on orphan works under the International Agreement, the United Kingdom Law and the Thai Law, (3) analyze and compare the legal measures on orphan works to eradicate obstacles of accessibility of rights on orphan works in the context of the International Agreement, the United Kingdom Law and the Thai Law, and (4) synthesize the analysis result to issue the guideline to rectify and revise the copyright law related to orphan works.

The result revealed that only the Berne convention and the Directive 2012/28/EU set out rules to support the rights of the orphan work right holder. In addition, the Berne Convention determined that the state agency was presumed to be agent of the orphan work's author. However, the convention set no rule about the accessibility of rights on orphan work while the Directive 2012/28/EU explicitly set out the common rules related to the accessibility of rights on orphan work exclusively amongst the member states. The United Kingdom, subsequently, has implemented the directive and enacted the law governing an orphan work diligent search, to which the authorising body was subject. The authorising body had a responsibility be satisfied with the quality of the diligent search carried out before a license could be issued, and determined a fair rate of the royalty. In case which the right holder was identified and located, the orphan work status would be put to an end, and the right holder had the rights to obtain the royalty payment. If the amount of royalty could not be agreed, it might have been settled by the Copyright Tribunal. The Copyright Act B.E. 2537 (1994) currently had no enforceable effect on the orphan work, nevertheless. The researcher, therefore, suggested that a search measure be determined, and the department of intellectual property was in charge of discovering the author of any work as to use them to create the database. If the author of any work was not identified and located, it was considered as the orphan work. In terms of the royalty, an orphan work user was restricted to deposit a fair rate at the deposit office prior to the use of an orphan work, which would not deprive the orphan work the rights to negotiate the royalty payment and condition on the use of the work as well as referring the dispute to the court proceedings related to the condition, the use of work, and the amount of royalty proceeded.

Key Words : Copyright, Orphan Works